

Sygn. akt VI Ga 265/15

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Beata Hass – Kloc (spr.)

SO Anna Harmata

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z wniosku Skarbu Państwa - Naczelnika (...) Urzędu Skarbowego w R.

z udziałem kuratora (...) Spółka z o.o. w R.

o ustanowienie kuratora

na skutek apelacji wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego

w Rzeszowie XII Wydziału Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 17 czerwca 2015 r., sygn. akt RZ XII Ns.Rej. KRS (...)

postanawia:

oddalić apelację,

SSO Anna Harmata SSO Andrzej Borucki SSO Beata Hass – Kloc

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 05 listopada 2015r., sygn. akt VI Ga 265/15

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 17 czerwca 2015r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, sygn. akt RZ XII Ns.Rej. KRS (...) ustanowił dla spółki (...) Sp. z o.o. w R. kuratora w osobie adwokata P. F. celem niezwłocznego podjęcia czynności zmierzających do powołania organów osoby prawnej, a w razie potrzeby do jej likwidacji (pkt I), oraz zobowiązania kuratora do składania Sądowi Rejestrowemu pisemnego sprawozdania z sprawowanej funkcji co dwa miesiące począwszy od daty wydania niniejszego postanowienia.

W uzasadnieniu powyższego Sąd ten podał, iż Naczelnik (...) Urzędu Skarbowego w R. wniósł o ustanowienie kuratora dla w/w spółki.

Sąd w oparciu o akta rejestrowe KRS (...) ustalił, iż faktycznie spółka nie posiada organu uprawnionego do reprezentowania spółki i prowadzenia jej spraw, gdyż postanowieniem z dnia 18 listopada 2013r. wykreślono z rejestru ostatniego członka zarządu – Prezesa Zarządu.

Z tych też względów sąd ustanowił kuratora po myśli art. 42 § 1 i § 2 kc w związku z art. 603 § 1, § 2 kpc.

Niniejsze postanowienie zaskarżył w całości wnioskodawca wnosząc o jego zmianę poprzez ustanowienie kuratora dla (...) Sp. z o.o. w R. w celu reprezentowania jej jako osoby prawnej w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym ;względnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W pisemnych motywach złożonego środka zaskarżenia wskazał, iż brak organu w/w spółki koniecznym staje się ustanowienie przedstawiciela strony (kuratora) w celu ochrony praw zobowiązanego w toczącym się postępowaniu egzekucyjnym wszczętym z uwagi na zaległości podatkowe w/w spółki – co jest zgodne z art. 3 a § 2 pkt 2 i art. 26 § 5 pkt 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Dalej naprowadził, iż domagając się ustanowienia kuratora jako podstawę wskazał art. 34 § 1 kpa w związku z art. 18 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji czyli innymi słowy domagał się ustanowienia tzn. kuratora procesowego, a nie kuratora do czynności materialnoprawnych.

Zarzucił, że Sąd I instancji był związany granicami wniosku i winien orzekać w jego granicach poprzez ustanowienie kuratora do reprezentowania w/w spółki w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym lub też wniosek oddalić.

Na uzasadnienie swoich zarzutów przywołał także orzeczenie NSA w W. z dnia 15.06.2011r. sygn. akt I OSK 1170/10 oraz SO w Poznaniu z dnia 02.10.2014r. sygn. akt X Ga 445/14.

Sąd Okręgowy mając na uwadze powyższe zważył co następuje.

Apelacja wnioskodawcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

Ocenę zarzutów apelacji należy rozpocząć od wskazania, iż w złożonym do Sądu Rejonowego wniosku skarżący podał jako podstawę art. 34 § 1 kpa i art. 603 § 1 kpc wnosząc o ustanowienie kuratora w celu reprezentowania spółki w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym.

W związku z tym należy podnieść, że zagadnienie czy pojęcie osoby nieobecnej odnosi się jedynie do osób fizycznych czy także stron niebędących osobami fizycznymi w szczególności zaś do osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej na tle art. 34 § 1 kpc jest sporne. Sąd Okręgowy w tut. składzie aprobejuje pogląd wyrażony przez NSA w wyroku z dnia 15.06.2011r. sygn. akt I OSK 1170/10 ,że przepis art. 34 kpa może mieć zastosowanie także w odniesieniu do podmiotów niebędących osobami fizycznymi, bowiem może mieć miejsce taka sytuacja, że osoba prawna mająca cały czas zdolność do czynności prawnych nie może prowadzić swoich praw z braku statutowych lub ustawowych organów. W takim przypadku dla realizacji zasady czynnego udziału strony w postępowaniu zasadne jest stosowanie wykładni celowościowej art. 34 § 1 kpc.

Natomiast zgodnie z treścią art. 42 § 1 kc jeżeli osoba prawna nie może prowadzić swoich praw z braku powołanych do tych organów Sąd ustanawia dla niej kuratora. Zgodnie zaś z art. 603 § 1 i § 2 kpc kuratora dla osoby prawnej ustanawia Sąd Rejestrowy, w którego okręgu osoba ta ma lub miała ostatnią siedzibę, zaś Sąd może w tym względzie wszcząć postępowanie z urzędu.

Z akt sprawy rejestrowej wynika, iż od 18 listopada 2013r. przedmiotowa spółka nie ma organu do jej reprezentowania, gdyż ostatni członek zarządu został wykreślony z KRS, a co za tym idzie istniała przesłanka z art. 42 § 1 kc do ustanowienia dla spółki kuratora. Sąd Rejestrowy nadzorujący wpisy w KRS wykreślając członka zarządu winien dostrzec z urzędu potrzebę ustanowienia dla spółki kuratora.

Jeśli chodzi natomiast o kuratora procesowego dla osoby prawnej to podstawą prawną takiego ustanowienia jest art. 69 kpc.

Przesłankami niniejszego są: brak organu powołanego do reprezentowania osoby prawnej i potrzeba podjęcia przez stronę przeciwko drugiej stronie dotkniętej powyższym brakiem czynności procesowej niecierpiącej zwłoki. Strona wnosząca o ustanowienie kuratora procesowego powinna uprawdopodobnić, że czynności która ma być dokonana jest czynnością niecierpiącą zwłoki. Ocena czy tak jest należy ostatecznie do Sądu.

Natomiast artykuł 34 kpa uprawnia organ administracji publicznej do wystąpienia do Sądu z wnioskiem o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej lub niezdolnej do czynności prawnych o ile przedstawiciel nie został już wyznaczony.

Z związku z tym należy zauważyć, iż w/w przepis jest jedynie podstawą prawną do wniesienia przez organ administracji publicznej wniosku o ustanowienie kuratora dla osoby prawnej, którego uwzględnienie przez Sąd polega na ustanowieniu kuratora na podstawie art. 42 § 1 kc. Organ administracji publicznej jest zobligowany na tej podstawie do złożenia do Sądu wniosku o ustanowienie kuratora w każdym przypadku wystąpienia przesłanek określonych tym przepisem. Przedstawiony pogląd znajduje oparcie w stanowiskach wyrażanych w piśmiennictwie judykaturze i choć dotyczył on art. 138 § 3 ordynacji podatkowej to Sąd Okręgowy w Rzeszowie posiłkując się powyższym stwierdza, iż będzie on miał również zastosowanie w przypadku art. 34 § 1 kpa (uchwała SN z 5.12.2014r., III CZP 101/14, wyrok SA w Szczecinie z 7.11.2012r. I ACa 390/12, postanowienie SO w Poznaniu z 2.10.2014r. VI Ga 445/14, uchwała SN z 9/02/1989 III CZP 117/88 – dotyczący ustanowienia kuratora na podstawie wniosku opartego na art. 34 kpa).

Ustanowienie kuratora przez Sąd w wyniku uwzględnienia wniosku złożonego przez organ administracji publicznej, a oparty na art. 34 § 1 kpa jak już podniesiono następuje na podstawie art. 42 § 1 kc, jednak ustanowiony na tej podstawie kurator nie jest uprawniony do zastępowania organów osoby prawnej między innymi w postępowaniu podatkowym, czy też egzekucji wszczętej z uwagi na zaległości podatkowe (podobnie wyrok WSA w Gliwicach z dnia 22.09.2009r. I SA/GI 350/09, WSA w Wrocławiu z dnia 22.01.2008r. I SA/WR1198/07).

Kurator powołany na podstawie art. 42 kc określony jest jako kurator prawa materialnego o ściśle restrykcyjnie określonych kompetencjach i nie może on być uznany za organ i trwale go zastępować. Kompetencje kuratora nie rozciągają się bowiem na ogóle działanie osoby prawnej (tj. prowadzenia spraw i reprezentacji sensu largo), jak to ma miejsce w przypadku jej organów. Czynności kuratora o których mówi w art. 42 kc są ściśle określone wyznaczając tym samym zakres jego dopuszczalnego działania. Poza tym zakresem kurator nie może prowadzić spraw osoby prawnej.

Reasumując Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy zinterpretował złożony wniosek poprzez ustanowienie na podstawie art. 42 kc w związku z art. 603 § 1 i § 2 kpc kuratora dla w/w spółki i zdaniem Sądu Okręgowego nie orzekł ponad żądanie wniosku gdyż czynności w tym zakresie mógł podjąć z urzędu o czym był mowa powyżej (art. 603 par 2 kpc).

Z tych też względów apelację wnioskowaną oddalono po myśli art. 385 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc.